

**NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO TRONG HỌC CHẾ TÍN CHỈ
THÔNG QUA VIỆC ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY,
PHƯƠNG PHÁP KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ.**

ThS. Nguyễn Phương Hà.

Khoa Khoa Học Cơ bản.

1. Đặt vấn đề

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Nghị quyết Trung Ương 8 về đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục đào tạo (GD-ĐT) là "Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực. Đổi mới hình thức, phương pháp thi, kiểm tra và đánh giá kết quả GD-ĐT; Phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý...". Trong đó, việc đổi mới dạy và học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực người học được chú trọng để nâng chất lượng nguồn nhân lực.

Trong quá trình đào tạo thì việc nâng cao chất lượng đào tạo là một vấn đề mang tính sống còn, chất lượng đào tạo quyết định việc xã hội nhìn nhận, đánh giá và chấp nhận sản phẩm đào tạo của chúng ta, sự nghiệp đào tạo hưng thịnh hay suy vong phụ thuộc rất nhiều vào chất lượng đào tạo. Vậy làm thế nào để nâng cao chất lượng đào tạo? Để nâng cao chất lượng đào tạo, chúng ta cần phải cải tiến đổi mới đồng bộ về nhiều mặt như: chương trình đào tạo, phương pháp giảng dạy, đội ngũ giáo viên, ... Trong đó việc đổi mới phương pháp giảng dạy sẽ là một trong những yếu tố quan trọng góp phần nâng cao chất lượng đào tạo một cách bền vững. Đổi mới phương pháp giảng dạy sẽ tạo điều kiện tốt cho người học có thể phát huy hết khả năng tư duy của mình, biến quá trình học của người học thành quá trình phát triển tư duy sáng tạo.

Mặt khác, trong hệ thống giáo dục, tín chỉ mang nghĩa là sau một khóa học, hay một quá trình học tập và đào tạo, người học có đủ khả năng, năng lực và trình độ đáng để chúng ta tin cậy. Hay nói cách khác, ta có thể hiểu, tín chỉ là sự chứng nhận khả năng, năng lực nào đó của người học sau một khóa học, và hệ thống tín chỉ là cả một lập trình đào tạo giúp người học có khả năng và năng lực mưu sinh sau khi tốt nghiệp. Vì vậy, triển khai tín chỉ theo chiều sâu diễn ra không chỉ ở phương pháp giảng dạy mà còn ở

- Để thực hiện tốt khâu kiểm soát chất lượng cần có 4 tầng.
- Bên cạnh cần có rõ ràng 3 phần chính: (1) Đặt vấn đề; (2) Nội dung; (3) Kết luận.

phương pháp kiểm tra đánh giá . Đây là khâu then chốt để thật sự nâng cao chất lượng đào tạo dựa trên ưu thế của đào tạo theo tín chỉ và đề cao tính chủ động của người học và người dạy.

Bức tranh chung về phương pháp giảng dạy của chúng ta hiện nay là *tập trung vào kỹ năng tư duy phân tích*, nghĩa là dạy cho người học cách hiểu các khái niệm, thảo luận theo phương pháp định sẵn, loại bỏ những hướng đi không đúng, tìm ra câu trả lời đúng nhất. Thậm chí, nhiều nơi phương pháp thuyết trình (thầy giảng, trò ghi) vẫn chiếm ưu thế, nhiều giảng viên (GV) chưa chú trọng đến việc giới thiệu, yêu cầu, bắt buộc người học phải tham khảo những tài liệu gì. Phương pháp giảng dạy này đã làm mất đi một hình thái khác của tư duy đó là tư duy sáng tạo. Tư duy sáng tạo tập trung vào khám phá các ý tưởng, phát triển thành nhiều giải pháp, tìm ra nhiều phương án trả lời đúng thay vì chỉ có một.

Hậu quả của phương pháp giảng dạy cũ dẫn đến sự thụ động của người học trong việc tiếp cận tri thức. Sự thụ động này là nguyên nhân tạo cho người học sự trì trệ, ngại đọc tài liệu, ngại tranh luận, thiếu khả năng thuyết trình, lười tư duy và thiếu tính sáng tạo trong tư duy khoa học. Người học còn quan niệm rằng chỉ cần học những gì GV giảng trên lớp là đủ. Ngoài ra sự thụ động của họ còn thể hiện qua phản ứng của họ đối với bài giảng của GV trên lớp. Họ chấp nhận tất cả những gì GV trình bày. Sự giao tiếp trao đổi thông tin trong lớp học hầu như chỉ mang tính một chiều.

2. *Nhận định:*

Thực tế trên cho thấy để nâng cao chất lượng đào tạo, việc đổi mới phương pháp giảng dạy là việc làm cấp thiết và cần tiến hành một cách đồng bộ. Đổi mới phương pháp giảng dạy sẽ cung cấp những cơ hội đặc biệt để nhận thức rõ những giá trị quan trọng, thực chất trong cuộc sống. Điều đó làm tăng khả năng mà thực ra là yêu cầu GV không ngừng nâng cao trình độ hiểu biết. Vì vậy, vai trò mới của người GV trở thành nhân tố kích thích trí tò mò của người học, mài sắc thêm năng lực nghiên cứu độc lập, tăng cường khả năng tổ chức, sử dụng kiến thức và khả năng sáng tạo. Việc áp dụng các phương pháp giảng dạy mới đòi hỏi phải có những tài liệu dạy-học mới. Những tài liệu này phải gắn với các phương pháp kiểm tra mới nhằm khuyến khích không chỉ khả năng nhớ mà cả khả năng hiểu, các kỹ năng thực hành và sáng tạo của người học .

Ở các quốc gia có nền giáo dục phát triển trên thế giới, họ đặc biệt quan tâm đến việc phát triển tư duy sáng tạo, khả năng làm việc độc lập và khả năng làm việc theo

3. Kết luận

Tóm lại, học chế tín chỉ là hình thức đào tạo được xem là tiên tiến trên thế giới vì mục đích đào tạo của nó là hướng vào sinh viên, coi người học là trung tâm trong quá trình dạy - học. Với hình thức này, người học chủ động hơn trong việc tiếp thu kiến thức và quản lý thời gian, nâng cao khả năng tự học, tự nghiên cứu.

Việc đào tạo theo hình thức tín chỉ đã, đang và sẽ được tiếp tục thực hiện tại trường chúng ta, mà trong quá trình đào tạo thì GV là người trực tiếp thực hiện nhiệm vụ giảng dạy. Tôi thiết nghĩ rằng hơn lúc nào hết các GV cần phải thấy được trách nhiệm lớn lao của mình trong dạy học, từ đó tích cực học tập nghiên cứu, nghiên cứu khoa học nhằm nâng cao kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, lựa chọn PPDH, PP KTĐG phù hợp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học góp phần quyết định nâng cao chất lượng đào tạo, tăng cường khả năng thích ứng và cạnh tranh trong khu vực.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2001), *Quy chế 31/2001: Về học chế tín chỉ*, Hà Nội.
2. Partners in learning, *Mô hình trường học thế kỷ 21*, Microsoft, 2008.
3. Vũ Văn Tảo, *Vài nét về xu thế đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập trên thế giới*, tài liệu giáo dục đại học, NXB giáo dục, Hà Nội, 1997.
4. Kỷ yếu hội thảo khoa học, *Đổi mới phương pháp giảng dạy theo học chế tín chỉ*, Đại học Khoa Học Xã Hội và Nhân Văn, 2009.
5. <http://thuanchau.edu.vn/van-ban-moi-can-biet/ngghi-quyet-hoi-ngghi-trung-uong-8-.aspx>.